

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.119/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró kamarai jogtanácsos: felperes képviselője) (felperes képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (7. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 52.K.700.167/2022/6. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az alperes hivatásos állományú tagjaként a szolgálati hely állományában teljesít szolgálatot körzeti megbízotti beosztásban. Szolgálati panaszát – amelyben három évre visszamenőleg a 2018. október 1. és 2021. szeptember 30. napjai közötti időszak vonatkozásában a rendvédelmi illetményalap 100%-ának megfelelő mértékű megbízási díjat és annak késedelmi kamatát igényelte az általa ellátott, a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb szolgálati feladatok teljesítéséért – az alperes vezetője elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes a keresetében a szolgálati panaszban megjelölt – csatolt kimutatás szerinti – időszakra, összesen 32 hónap tekintetében 927.600 forint megbízási díj, és annak 2020. április 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. §-ában foglaltakra és a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) rendelkezéseire alapította. Előadta, hogy utasításra rendszeresen ellátott a beosztásába nem tartozó, működési körzetén kívüli járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb szolgálati (például csapaterős, átkísérési, végrehajtási, bűnügyi akcióban részvételi, sherif, TITÁN járőrszolgálati, szolgálati gépjármű-ügyintézési, posztos/gyalogos, közterületfelügyelővel közös járőri) többletfeladatokat, mely többlettevékenység ellentételezéseként megbízási díjban nem részesült. Indokai szerint a KMB Szabályzat alapján megállapítható, hogy a megjelölt többletfeladatok eltérnek a körzeti megbízott munkakörébe tartozó feladatoktól. A megbízási díj havi mértékét az illetményalap 75%-ában (28.987,50 forintban) határozta meg azokat a hónapokat figyelembe véve, amikor ténylegesen ellátta a sajátjától eltérő beosztási feladatait.

[3] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes által ellátott járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki feladatok végzése a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó közterületi alaptevékenység, amely nem minősül a kinevezéstől eltérő többletfeladatnak. A kimutatás adatait elfogadta, azonban vitatta, hogy a többletfeladatok ellátása évenként a 30 napot meghaladta volna. A megbízási díj felperes által igényelt összegét számszakilag is kifogásolta, illetve annak mértékét 50%-ban tartotta elfogadhatónak.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 927.600 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, 2. § 25. pontjában, a KMB Szabályzat 2. pont a), b) és c) alpontjaiban, 21., 24., 25. pontjaiban, a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) 4., 5., 22. és 23. pontjaiban, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35. § (6) bekezdésében, továbbá a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásának megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet 10. § (2) bekezdésében foglaltakra alapította.

[5] Megállapította, hogy a töretlen bírói gyakorlat értelmében a hivatásos állomány tagjának beosztásához igazodóan kell meghatározni a munkaköri leírásban ténylegesen végezhető feladatokat, ami nem fedhet le több, másik beosztást. Ezzel összefüggésben utalt a KMB Szabályzatra, amely kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, amelyet a munkáltató nem bővíthet korlátlanul; ezt a munkaköri leírásban rögzítettek sem annulálják. A járőri és a körzeti megbízotti beosztás eltérő besorolási osztályba tartozó önálló szolgálati beosztás, még akkor is, ha egyes részfeladatok tekintetében átfedés tapasztalható; külön szabályzat rögzíti a szolgálatok formáit, módját. A KMB Szabályzat egyértelműen meghatározza azt, hogy a körzeti megbízott a járőri feladatokat milyen szűkítésekkel hajthatja végre, és amennyiben a KMB Szabályzat 24. pontjától eltérően teljesít járőri feladatokat, az a beosztásától eltérő feladatellátást jelent, amely a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultságot alapoz meg, a keresetben megjelölt egyéb, ugyancsak rendszeresen és folyamatosan visszatérően végzett – csapaterős, átkísérési, végrehajtási, akcióban részvételi, szolgálati gépjármű-ügyintézési – tevékenységekkel egyezően, a KMB Szabályzat 23. és 25. pontjára is figyelemmel. A keresetben megjelölt megbízási díj mértékét a többletfeladatok ellátásával érintett napok számára és a feladatok jellegére tekintettel alaposnak, a felek által elfogadott kimutatások szerint teljesített többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást felderítette, azonban téves jogértelmezésre jutott, amikor a felperes – hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkör ellátása miatti – megbízási díjra való jogosultságát állapította meg, a támadott ítélet ezért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját sérti.

[7] Nem vitatta azt a megállapítást, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok elválnak egymástól, és a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat, azonban továbbra is úgy vélte, hogy a felperes nem látott el a beosztásához nem tartozó többlettevékenységet. Az elsőfokú eljárásban előadottal egyező érvelése szerint egyrészt a felperes által átvett munkaköri leírás rögzíti, hogy közvetlen vezetőjének utasítása alapján a munkaköri leírásban meghatározott feladatokon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de az adott szerv tevékenységi körébe tartozó mindazon

eseti jellegű feladatokat, amelyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá teszik; másrészt a KMB Szabályzat V. fejezetében és 37. pontjában, továbbá a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendeletben foglaltak is azt támasztják alá, hogy a felperes által végzett járőri feladat a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozó olyan közterületi alaptevékenység, amely nem minősül a kinevezésétől eltérő többletfeladatnak. Az átkísérési feladatokat a felperes olyan csekély mértékben látta el, hogy az arra vonatkozó megbízási díjigény megalapozatlan. Fenntartotta, hogy a felperes a perbeli időszakban egyik évben sem végzett 30 napot meghaladóan az eredeti beosztása mellett többletfeladatokat, így a megbízási díjra jogosultság alapfeltétele nem teljesült. A megbízási díj megállapított mértéke kapcsán előadta, hogy a felperes által végzett többletfeladatok az általa teljesített szolgálatoknak és a munkaidejének csekély részét tették ki, jelentős többlet megterheléssel nem jártak. Erre, és az általánosan követett gyakorlatra figyelemmel a megbízási díj mértékét az illetményalap 50%-ában tartotta elfogadhatónak. A mérték szerinti összecszerűség vitatását konkrét jogszabály megsértésével nem indokolta.

[8] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált, és amellyel kapcsolatban nem fejtette ki eltérő jogi álláspontját. Az ítélezési gyakorlatra hivatkozással rámutatott, hogy a tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok következetesen helyt adnak a kereseteknek, elutasító ítélet nem ismert. Kiemelte, hogy a közterületi szolgálat nem feleltethető meg a járőrszolgálatnak, azzal nem feltétlenül azonos; az az alperesi jogi álláspont, hogy a körzeti megbízotti beosztás feladatai magukban foglalják a – különböző típusokba sorolásuk okán nem is egységes – járőri beosztás valamennyi feladatát, tarthatatlan. Következetes a bírói gyakorlat abban is, hogy a munkáltató csak adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat; az általa elvégzett járőri, valamint egyéb feladatok nem eseti jellegűek, hanem rendszeresek voltak. Az egységes bírói gyakorlat szerint a 30 napos időhatárt az eltérő feladat ellátásának szükséges időtartama alapján kell vizsgálni; jelen esetben a peresített időszak nagysága és az eltérő tartalmú szolgálatteljesítési napok száma is meghaladta a 30 napot. A bírói gyakorlat a megbízási díj 75 %-os mértékét a körzeti megbízottak által ellátott egyéb feladatok esetében általánosan, következetesen elfogadja; az 50 %-os minimumösszeg nem lenne arányos, nem illeszkedne a többletfeladathoz és a jelenlegi értékviszonyokhoz sem.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[9] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[10] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[11] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére, és a megbízási díj mértékét, összegét is helyesen állapította meg. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[12] Az alperes jogalapjában és a 75%-os mérték alapul vételével megállapított megbízási díj összegszerűségében is vitatta az elsőfokú ítéletet. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja megsértésére hivatkozással azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezés téves értelmezésével állapította meg a felperes megbízási díjra való jogosultságát.

[13] A Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy a perben nem volt vitatott az a feladatkimutatás, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a megbízási díjat a felperes részére megállapította; a vita tárgyát azt képezte, hogy az ebben megjelölt feladatok a felperes beosztásába tartoztak-e, és azok elvégzése következtében a felperes jogosulttá vált-e megbízási díjra.

[14] Az alperes alaptalanul érvelt azzal, hogy az egyes beosztásokhoz tartozó feladatok normatív szabályozásának, valamint a közvetlen vezető munkaköri leírásban rögzített feladatokon túli, eseti jellegű feladatok elvégzésére való utasítási jogának a munkaköri leírásban való rögzítésére figyelemmel a járőri, valamint az egyéb, a keresetlevélben megjelölt feladatok végrehajtásával a felperes nem a beosztásától eltérő tevékenységet látott el, ami nem minősül többletfeladatnak. Ahogyan azt a törvényszék ítéletében a töretlen kúriai gyakorlatra hivatkozással helyesen hangsúlyozta, a megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg.

[15] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által megjelölt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján elvégzett feladatai nem tartoztak a kinevezése szerinti körzeti megbízotti beosztásához. A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a felperest a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a kinevezése szerinti beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[16] Alapítvánul érvelt az alperes azzal is, hogy a felperes a járőrszolgálati, valamint a körzeti megbízotti illetékességi területén kívüli egyéb szolgálati feladatok teljesítésével a munkakörébe tartozó és többletfeladatnak nem minősülő tevékenységet látott el. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által a perrel érintett időszakban a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett – a feladatkimutatásban tételesen megjelölt, nem kizárólag járőrszolgálatként nevesített – feladatok nem a kinevezése szerinti beosztásához tartoztak. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult. A rendszeresen jelentkező, beosztásba nem tartozó többletfeladatként megjelölt feladatok közül egyes tevékenységek ellátásának mértéke – az alperesi állásponttal szemben – nem a követelés jogalapja, hanem összecszerűsége körében értékelhető.

[17] A másodfokú bíróság kiemelten utal arra, hogy a hivatásos állomány tagjának többlettevékenységéért járó megbízási díj jogalapja körében a kiforrott ítélkezési gyakorlat szerint a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a szolgálati beosztáson kívüli tevékenység bír jelentőséggel. Ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott, a hivatásos állomány tagjának a szolgálatteljesítése során a munkaköri leírásban rögzített és a munkáltató rendelkezése alapján a beosztáshoz tartozó, illetve a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania, a beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátása azonban többletszolgálatnak minősül, amelynek elvégzéséért – amennyiben az az adott szolgálati beosztáshoz nem tartozó rendszeresen elvégzett további tevékenység – a hivatásos állomány tagja ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., BH2018. 259., Mfv.I.10.751/2016/4. számú határozatok). A munkáltató utasítási joga az alperesi állásponttal szemben nem korlátlan, ezért csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amely annak keretei közé tartozik. Egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós ellátása – nem tekinthető az adott munkakör részének (Kfv.VII.37.193/2020/8., Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VIII.39.804/2021/4. számú kúriai határozatok).

[18] A fenti alapvetésnek megfelelően az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták.

[19] A felek által elfogadott kimutatás alapján – a fellebbezésben foglaltakkal szemben – aggálytalanul megállapítható a Hszt. 71. § (6) bekezdése szerinti 30 napot meghaladó megbízási megvalósulása. A felperes helytállóan utalt arra is, hogy a 30 napos időhatár a töretlen ítélkezési gyakorlat alapján az eltérő feladat ellátásának szükséges időtartama alapján vizsgálható, amely feltétel az esetében megvalósult. Az alperes e körben a jogszabálysértés megjelölésén és a jogosultság általános jellegű vitatásán túlmenően nem fejtette ki részletes álláspontját, az elsőfokú ítélet indoklásában bemutatott érveket érdemben nem cáfolta. Az általánosság szintjén maradt kifogása ezért nem volt alkalmas az elsőfokú ítélet megszerűségének megdöntésére.

[20] Mindezekre figyelemmel az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának és (5)-(6) bekezdéseinek sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása – az alperes álláspontjával szemben – az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[21] Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Az alperes fellebbezésében a többletfeladatokkal érintett hónapok számát, és az annak alapján megállapított megbízási díj összegszerűségét nem vitatta, kizárólag a mérlegeléssel megállapított százalékos mérték eltúlzottságára hivatkozott, azonban ezzel összefüggő eljárásjogi jogszabálysértést nem jelölt meg, ugyanígy az általánosan követett gyakorlat mibenlétét sem támasztotta alá, kúriai eseti döntésre nem utalt, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja alapján ebben a körben nem vizsgálódhatott (Kf.VII.39.549/2021/4.).

[22] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[23] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5)-(6) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[24] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[25] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[26] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. október 25.

dr. Rácz Krisztina s.k.	dr. Antal Regina s.k.	dr. Szőke Mária s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró